

rent ud kun overfladist set den samme Institution her og f. Eks. nede i Sønderjylland. Det er helt forskellige Ting, her er Tale om. Det er ikke underligt, at man i Tyskland meget godt kan finde Folk til Egtestabsforstandere, naar henses til de Bilskaar, de der ere stillede under. Men jeg tror, det vil være ganske overordentlig vanskeligt at faa Folk til at overtage Stillingen paa de Bilskaar, her bydes, og det vilde efter min Mening være ganske uforvarligt at tvinge dem dertil. Den ærede Ordfører mente, at der ikke var nogen Vanskelighed der, men at enhver fornuftig Mand kunde finde ud af disse Sager, og der var derfor ingen Fare for, at Egtestabsforstanderne skulde kunne paadrage sig noget Ansvar for begaaede Formsejl. Men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at vore Præster, som ere vante til at have med den Slags Ting at gøre, ikke saa sjældent netop for saadanne Formsejl have faaet ret betydelige Bøder. Det kan man paalægge Præsterne efter den Stilling, de indtage, og den Løn, de faa; men det forekommer mig, at det vilde være uforvarligt at lægge et saadant Ansvar paa Egtestabsforstandere som ulønnede kommunale Ombud. Jeg er paa det Omraade bleven klogere, end jeg var i 1881; og jeg ser ikke nogen Skam deri, tværtimod. Jeg vilde finde det heldigt, om vi alle lode os belære af Erfaringen, saaledes at vi ikke, naar vi kom til at se klarere i en Sag, hængte os fast ved vore saakaldte gamle Standpunkter. Fordi man i en eller anden foreløbig Betænkning en Gang har udtalt sig i en vis Retning, kan man dog ikke være bunden til at holde fast derved, selv om man senere har indset, at det var galt. Jeg har for mit Bedkommende allerede set det den Gang; og jeg har indset det klarere og klarere siden. Hvad Egtestaberne angaar, skal jeg ikke drøfte den Sag nærmere. Den ærede Ordfører kunde ikke der forstaa mit Standpunkt. Han hævdede, at den nuværende Lovgivning dog vilde blive ved at bestaa, og at man derfor ikke kunde sige, at det gjordes til Genstand for Tilfældigheder, hvorledes Formuesforholdet og Myndighedsforholdet mellem Egtestællerne skal ordnes for Fremtiden. Jeg vil dertil bemærke, at naar vi bringe alle til at slutte Egtestaber, maa vi ogsaa være belavede paa, at de følge den Anvisning, som her gives. En stor Mængde maa da forudsættes at ville oprette Egtestaber forskellige fra den nuværende Lovgivning. Men hvis man gør det i større Maalestof, komme vi efter min Mening til at gøre denne vigtige Sag fra et Lovgivningsspørgsmaal til en ren Tilfældighed.

Det bliver i saa Tilfælde en ren Tilfældighed, hvad disse Folk vilde kunne finde paa at indsette i Egtestabten; de ville snart kunne faa Raad fra en, snart fra en anden Jurist. Det er muligt, at der, som den ærede Ordfører siger, vil blive forskellige trykte Formularer derfor; men det vilde dog altid blive ganske tilfældigt, hvorledes de vilde indrette sig. Jeg mener ganske vist, at den nuværende Ordning har en stor Del af de Mangler, som den ærede Ordfører omtalte; men den bør saa efter min Mening forandres gennem Lovgivningsmagten, saaledes at der indføres almindeligt gældende Regler, som kunne være mere betryggende end de nuværende. Den ærede Ordfører havde en stor Mængde kritiske Indvendinger mod den Raade, paa hvilken Formuesforholdene nu ere ordnede, og jeg deler i det hele taget hans Betragtninger i saa Henseende. Men jeg vilde have fundet det langt interessantere, hvis vi havde faaet Forslag om, hvorledes Forholdet skulde ordnes. Raadvisningen af Fejlene er let; men naar man vil tvinge Folk til at slutte Egtestaber, synes jeg, man burde give dem nogen Vejledning dertil. Og vil man ikke gaa til at give en særlig Lov, som kunde forandre dette Forhold, synes jeg, man paa denne Lov maatte kunne give særlige Bedtægter med Hensyn til Egtestabers Indgaaelse, saaledes at man fik en mere betryggende Form for Egtestællernes indbyrdes Myndighedsforhold end den, vi nu have. Men som Flertallet ganske at opgive Lovet i denne Henseende kan jeg for mit Bedkommende ikke være med til. Jeg vilde, som sagt, ønske, at vi havde naaet til en saadan Indstilling, at Folkestingets Beslutning kunde have faaet en større Vægt, end den — det frygter jeg for — nu vil faa, og det ønsker jeg af den Grund, at jeg ikke, som adskillige Medlemmer, betragter dette Spørgsmaal som et Spørgsmaal, der væsentlig kun har teoretisk Interesse. Jeg tror, at denne Sag for saa vidt er greben galt an, idet man har stillet de teoretiske Betragtninger i Forgrunden. Det er meget mere af praktiske Grunde, jeg ønsker, vi snart

Rettelser.

Sp. 2811, L. 7 og 15 f. o.: „Arbejdsmand“, læs: „Afhødsmand“.

— 4133, L. 1—2 f. n.: „kan forlange“, læs: „kun forlange“.